

Toelichting RI&E Vragenlijst

Op de volgende pagina's wordt nader ingegaan op de vragenlijst in deel 3. Er worden een aantal belangrijke aspecten van de RI&E uitgewerkt, aangevuld met aanwijzingen waar op te letten bij het opstellen van het uiteindelijke rapport.

NB. De volgorde van de hierna genoemde onderwerpen hoeft niet noodzakelijkerwijs overeen te komen met de vragenlijst. Deze toelichting is meer bedoeld om u attent te maken op de aspecten die een rol kunnen spelen bij een goede inventarisatie van de risico's die veilig en verantwoord werken in de weg kunnen staan.

HYGIËNISCHE VOORZIENINGEN

Woning / verblijven

Privacy is een aspect waar aandacht aan besteed dient te worden. Denk in dit verband ook aan eventuele vrouwelijke werknemers.

Sanitair

Was- en kleedruimten

In de binnenvaart komt het maar sporadisch voor dat personeel binnen het werken verlofrooster maar buiten de werktijden niet aan boord verblijft. De accommodatie moet daarom voldoen aan een aantal basisvoorwaarden. Technisch is al veel vastgelegd in Schepenwet, ROSR en andere wetgeving, zeker voor schepen die recent gebouwd zijn of op stapel staan. De Arbo-wet kijkt echter vooral naar gebruik en risico's van die verblijven met het oog op ziekte en verzuim.

Aandacht moet ook gegeven worden aan drinkwater en het voorkomen van (de kans op) besmetting door bacteriën, bijv, legionella- (via inademing) of colibacteriën (via inname).

De Arbo-wet is echter alleen van toepassing op verblijven van personeel en op de gastenverblijven bij passagiersvaart. De woning en overige verblijven van de schipper-eigenaar en zijn gezin vallen hier niet onder, voorzover het personeel daar geen toegang heeft en/of de schipper geen werknemer is. Het lijkt ons echter dat de schippersfamilie ook niet immuun is voor ziekteverwekkers.

Organisatie van de arbeid
Arbozorg
Preventiemedewerker

01.16 - Prioriteit: hoog

Is er binnen de onderneming een preventiemedewerker aangewezen?

Met ingang van 1 juli 2005 moet elke werkgever een preventiemedewerker aanstellen. Het cont(r)act met de Arbodienst kan daardoor vereenvoudigd worden. Hierdoor ontstaat meer ruimte bij het en uitvoeren van Arbozaken. Enerzijds levert het meer belasting door het zelf moeten opstellen van de RI&E en het Plan van Aanpak, maar anderzijds kan het een besparing opleveren, zoals beperkte contracten met de Arbodienst. Het volgende geldt:

Als de werkgever méér dan 25 medewerkers heeft, moet u preventietaken toewijzen aan één of meer werknemers.

Als u ten hoogste 25 medewerkers heeft, mag u de preventietaken zelf uitvoeren. U hoeft dan geen

medewerker aan te wijzen. In de praktijk van een

gemiddelde binnenvaartonderneming zal het

preventiewerk daarom vaak worden ingevuld door de

werkgever zelf.

Preventietaken zijn onder meer (meewerken aan) het

opstellen van de Binnenvaart. RI&E, uitvoeren van het

Plan van Aanpak, geven van voorlichting, advisering,

signaleren van risico's en treffen van maatregelen om ze

te voorkomen. Hij heeft de kennis en ervaring (of kan zich

hierin laten scholen), de middelen en de tijd, zodat hij de

taken goed kan uitvoeren.

Als de preventietaken uitgevoerd worden door een

medewerker heeft deze een onafhankelijke positie. Hij

heeft arbeidsrechtelijke bescherming voor wat betreft de

uitvoering van preventietaken. Dat betekent dat hij

ontslagbescherming heeft die vergelijkbaar is met een

Ondernemingsraadslid.

Taken van een preventiemedewerker zijn o.a:

- (Meewerken aan) opstellen RI&E;

- (Meewerken aan) opstellen plan van aanpak;

- Kennis van veiligheidsrisico's om acties die uit het plan

van aanpak voort komen uit te kunnen (laten) voeren.

- Voorlichten, adviseren, signaleren van risico's, etc.

Organisatie van de arbeid

Werktijden

04.01 - Prioriteit: laag

Is het ziekteverzuimbeleid geformuleerd?

Denk aan procedures van melden door medewerker voor

bepaald tijdstip, procedure aanmelden bij Arbodienst,

controle en reïntegratie.

04.02 - Prioriteit: laag

Zijn er afspraken en is er een procedure m.b.t.

ziekmelding?

04.03 - Prioriteit: laag
Zijn er afspraken gemaakt m.b.t. controle n.a.v. een ziekmelding?
04.04 - Prioriteit: middel
Wordt het ziekteverzuim geregistreerd en geanalyseerd?
Dit dient twee doelen: enerzijds voor de jaarlijkse verzuimopgave aan de ziekteverzuimverzekering, anderzijds voor uw eigen administratie.
04.05 - Prioriteit: laag
Ondersteunt de Arbodienst bij verzuimpreventie en -begeleiding?
04.06 - Prioriteit: laag
Worden de werknemers in de gelegenheid gesteld deel te nemen aan periodiek arbeidsgezondheidskundig onderzoek (PAGO)?
Arbowet besluit 6; Arbobesluit art. 5.5.
04.07 - Prioriteit: hoog
Wordt de inhoud van dit onderzoek (04.06) gebaseerd op de arbeidsrisico's?
Inrichting en organisatie van de arbeidsplaats
Orde en Netheid
14.01 - Prioriteit: hoog
Worden de werkplekken, het dek en de machinekamers regelmatig en voldoende gereinigd?
14.02 - Prioriteit: laag
Liggen er losse elektriciteitskabels over de vloer?
14.03 - Prioriteit: laag
Zijn er voldoende (metalen) afvalcontainers en/of prullenbakken?
Inrichting en organisatie van de arbeidsplaats
Snijden, Splinters
21.01 - Prioriteit: middel
Bestaan er voldoende maatregelen om te voorkomen dat (vaak) splinters, bikdeeltjes dan wel roestdeeltjes in de handen of ogen kunnen komen?
21.02 - Prioriteit: middel
Bestaan er voldoende maatregelen waardoor wordt voorkomen dat men zich kan snijden aan scherpe voorwerpen?
Inrichting en organisatie van de arbeidsplaats
Alcohol- en drugsbeleid

22.01 - Prioriteit: middel
Wordt door de onderneming een (preventie)beleid gevoerd t.a.v. drugs en alcohol?
Het is belangrijk om hiervoor een duidelijk beleid op te stellen dat bij indiensttreding wordt overhandigd. Verwijs hiernaar in de arbeidsovereenkomst. Wijs in dit verband ook op de aspecten veiligheid en gezondheid.
22.02 - Prioriteit: hoog
Vindt er controle plaats op gebruik of het onder invloed zijn van drugs en alcohol tijdens het werk?
22.03 - Prioriteit: middel
Is er beleid betreffende gebruik van medicijnen die de reactiesnelheid kunnen beïnvloeden?
Inrichting en organisatie van de arbeidsplaats
Hygiëne en Verblijfsruimten
Arbobesluit art. 3.20 - 3.24
23.01 - Prioriteit: laag Is er voldoende verblijfs-, zit- en eetgelegenheid?
23.02 - Prioriteit: laag Is er voldoende vloeroppervlak beschikbaar in de woning en de stuurhut?
23.03 - Prioriteit: middel Wordt er voldoende rekening gehouden met de niet-rokers? Tabakswet 1-1-2004: roken op de werkplek is niet toegestaan, behalve in een aparte, geventileerde ruimte.
23.04 - Prioriteit: middel Worden de filters van de afzuigkap en ventilatie-units regelmatig vervangen en/of gereinigd?
23.05 - Prioriteit: middel Worden levensmiddelen en reinigingsmiddelen van elkaar gescheiden bewaard?
23.06 - Prioriteit: middel Wordt de woning voldoende schoongehouden?
23.07 - Prioriteit: middel Zijn er voldoende sanitaire voorzieningen aanwezig?
23.08 - Prioriteit: middel Is er voldoende ventilatie in deze sanitaire voorzieningen?
23.09 - Prioriteit: middel Worden de sanitaire voorzieningen voldoende schoongehouden?
23.10 - Prioriteit: laag Is er een gestructureerd plan van onderhoud voor deze sanitaire ruimten?

<p>23.11 - Prioriteit: laag Zijn er voldoende was- en kleedruimten beschikbaar (eventueel afsluitbaar)?</p>
<p>23.12 - Prioriteit: middel Worden de was- en kleedruimten voldoende schoongehouden?</p>
<p>23.13 - Prioriteit: laag Is er een gestructureerd plan van onderhoud voor deze was- en kleedruimten?</p>
<p>23.14 - Prioriteit: laag Zijn er kleedruimten voor verschillende seksen ingericht?</p>
<p>23.15 - Prioriteit: middel Is er voldoende opbergruimte voor werkkleding, apart van het woongedeelte?</p>
<p>Inrichting en organisatie van de arbeidsplaats Risico-inventarisatie Legionella</p>
<p>24.01 - Prioriteit: hoog Is de temperatuur van het water dat uit de warmwater installatie(s) komt tenminste 60 graden Celsius?</p>
<p>24.02 - Prioriteit: middel Is de temperatuur van de mengwatertoestellen ingesteld op 60 graden Celsius of hoger?</p>
<p>24.03 - Prioriteit: laag Is er sprake van een circulatiesysteem (warm water)?</p> <p>24.04 - Prioriteit: middel Is de temperatuur van het uitgaande water en retour water in het circulatiesysteem hoger dan 60 graden Celsius?</p>
<p>24.05 - Prioriteit: hoog Is gegarandeerd dat alle leidingdelen in de koudwater systemen volledig doorstroomd kunnen worden?</p>
<p>24.06 - Prioriteit: laag Worden alle installatiedelen van de koudwatersystemen regelmatig gebruikt?</p>
<p>24.07 - Prioriteit: hoog Is gegarandeerd dat de koudwaterleidingen en -systemen niet warmer kunnen worden dan 25 graden Celsius? Denk aan opwarming doordat deze bijvoorbeeld naast een warmwaterleiding of een verwarmingsbuis liggen of dat ze blootgesteld worden aan zonnewarmte of andere hoge omgevingstemperaturen?</p>
<p>24.08 - Prioriteit: hoog Is gewaarborgd dat alle douches binnen en maximale periode van 5 dagen gebruikt of doorgespoeld worden?</p>

24.09 - Prioriteit: hoog

Is gewaarborgd dat na een periode van stilliggen, bijvoorbeeld bij seizoenwerk of een lange reparatieperiode, alle (warm en koud) leidingen voor hernieuwd gebruik doorspoeld worden?

**Inrichting en organisatie van de arbeidsplaats
Drinkwater**

25.01 - Prioriteit: hoog

Is de kwaliteit van het drinkwater voldoende gewaarborgd?

Het is verplicht het drinkwater aan boord jaarlijks te laten bemonsteren en keuren door een bevoegde instantie. Tevens is het verplicht de drinkwatertank(s) regelmatig te inspecteren en indien noodzakelijk te reinigen. (De arbeidsinspectie ziet hierop toe).

25.02 - Prioriteit: hoog

Worden regelmatig drinkwatermonsters genomen?

25.03 - Prioriteit: laag

Wordt de drinkwatertank periodiek schoongemaakt (bijv. bij een werfbeurt)?

25.04 - Prioriteit: laag

Is de drinkwatertank zodanig geplaatst zodat deze door buitenboordwater wordt gekoeld?

**Inrichting en organisatie van de arbeidsplaats
Klimaat en Ventilatie**

26.01 - Prioriteit: laag

Is men tevreden ten aanzien van klimaatbeheersing? Denk aan: temperatuur, tocht, vochtigheid, ventilatie. In machinekamers, kombuizen en in ruimen is het vaak warm/koud en vochtig.

26.02 - Prioriteit: hoog

Is er voldoende luchtverversing?

26.03 - Prioriteit: hoog

Er is geen sprake van hinderlijke tocht?

26.04 - Prioriteit: laag

Kan de bemanning zelf de ventilatie/verwarming regelen?

Gevaarlijke stoffen en biologische agentia

Gevaarlijke stoffen algemeen

27.01 - Prioriteit: laag

Zijn alle gevaarlijke stoffen en/of schadelijke schoonmaakmiddelen die aan boord worden gebruikt of opgeslagen herkenbaar en worden deze gecontroleerd opgeslagen?

Gevaarlijke stoffen zijn te herkennen aan een oranje vierkant met een zwart symbool op de verpakking. Denk aan middelen voor schoonmaak, ongediertebestrijding, koelvloeistof, desinfectie, ontkalking en ontstopping, evenals verf, oplosmiddelen en onderhoudsproducten. Vermeld in een register (Arbobesluit art.4.2 en 4.13) de chemische naam, de handelsnaam; de samenstelling; gevaren van de stof en plaats van blootstelling. Bij leveranciers kunnen product veiligheidsbladen worden opgevraagd.

27.02 - Prioriteit: middel

Zijn de brandbare goederen gescheiden van andere goederen opgeslagen?

Bewaar gevaarlijke stoffen in een ruimte of kast waar geen andere goederen worden bewaard en zorg voor een goede ventilatie. Denk aan het plaatsen van een vlamkerend rooster in de afzuigvoorziening. Plaats dagvoorraad gevaarlijke stoffen eventueel in lekbakken. Richtlijn inhoud lekbak: gelijk aan inhoud grootste jerrycan plus 10% van de totale inhoud welke in deze lekbak is opgeslagen.

27.03 - Prioriteit: hoog

Is de verpakking van de gevaarlijke stoffen juist geëtiketteerd?

27.04 - Prioriteit: middel

Is er een brandvrije, geventileerde opslag voor brandbare oplos- en verdunningsmiddelen?

De opslagruimte voorzien van deze pictogrammen:

Gevaarlijke stoffen en biologische agentia
Gassen, dampen en stoffen van de lading

28.01 - Prioriteit: middel

Beschikt men over een register van schadelijke of gevaarlijke stoffen of chemicaliën die worden vervoerd of verladen en die gevaar voor de personele veiligheid kunnen opleveren?

28.02 - Prioriteit: hoog

Zijn werknemers op de hoogte van de risico's van deze te vervoeren of te verladen stoffen?

28.03 - Prioriteit: hoog

Wordt er afdoende gewaarborgd dat er geen schadelijke gassen, dampen of stoffen uit de lading vrijkomen en ingeademd kunnen worden?

28.04 - Prioriteit: hoog

Wordt er voldoende voorkomen dat er blootstelling aan toxische, corrosieve of andere gevaarlijke stoffen plaats kan vinden?

<p>28.05 - Prioriteit: hoog Zijn er voldoende veiligheidsmaatregelen getroffen in situaties waarin of waarbij gassen, dampen of stof kunnen vrijkomen?</p>
<p>28.06 - Prioriteit: hoog Wordt huid-, oog- en luchtwegencontact met chemische stoffen afdoende voorkomen?</p>
<p>28.07 - Prioriteit: hoog Wordt er blootstelling aan kankerverwekkende stoffen afdoende voorkomen?</p>
<p>28.08 - Prioriteit: hoog Bestaat er een procedure om de blootstelling aan kankerverwekkende stoffen te minimaliseren?</p>
<p>28.09 - Prioriteit: middel Is het personeel op de hoogte van de procedure om de blootstelling aan kankerverwekkende stoffen te minimaliseren?</p>
<p>Gevaarlijke stoffen en biologische agentia Stoffen voor het ADNR</p>
<p>29.01 - Prioriteit: middel Beschikt u tijdig over product informatiebladen?</p>
<p>29.02 - Prioriteit: middel Beschikt u tijdig over de juiste gevarenkaart. en is gewaarborgd dat alleen de juiste gevarenkaart. zichtbaar in het stuurhuis aanwezig is?</p>
<p>29.03 - Prioriteit: hoog Is men bij het vervoeren of verladen van gevaarlijke stoffen er van verzekerd dat de vereiste ladingdocumenten tijdig aan boord beschikbaar zijn? Arbeidsmiddelen, (persoonlijke) beschermingsmiddelen en reddingsmiddelen Persoonlijke Beschermingsmiddelen (PBM), (helmen, brillen, schoeisel, kleding en gehoorbescherming)</p>
<p>33.01 - Prioriteit: hoog Zijn de juiste PBM in voldoende mate beschikbaar? Arbobesluit art. 7.33.</p>
<p>33.02 - Prioriteit: laag Worden de PBM periodiek gereinigd?</p>
<p>33.03 - Prioriteit: middel Worden PBM tijdig gekeurd en zijn de betreffende certificaten nog geldig?</p>
<p>33.04 - Prioriteit: hoog Is het duidelijk (pictogrammen) waar welke PBM moeten worden gedragen? 33.05 - Prioriteit: hoog Worden PBM voldoende gedragen?</p>

33.06 - Prioriteit: middel

Wordt er toegezien op het dragen van PBM?

33.07 - Prioriteit: hoog

Wordt de bemanning periodiek voorgelicht m.b.t. het gebruik en onderhoud van PBM?

**Arbeidsmiddelen, (persoonlijke)
beschermingsmiddelen en reddingsmiddelen
Nood- en oogdouches**

37.01 - Prioriteit: hoog

Zijn er voldoende doelmatige (nood)voorzieningen als nood- en oogdouches gebruiksklaar aanwezig?

**Met een oogdouche kunnen de ogen worden gespoeld.
Eventueel kan men een oogspoelfles gebruiken, mits
regelmatig het water wordt verversst vanwege de
houdbaarheidsdatum.**

37.02 - Prioriteit: middel

**Zijn de procedures t.a.v. het gebruik van de nood- en
oogdouches bij ieder bemanningslid bekend en worden
deze regelmatig geoefend?**